

OBSAH

PŘEDMLUVA	2
ZPRÁVY Z OBCE	3
OBEČNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA	4
BEZPEČNOST KOMÍNŮ	6
BEZPEČNOSTNÍ DESATERO	8
ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ	9
KOMPOSTOVÁNÍ	10
DOČIŠŤOVACÍ NÁDRŽE	13
STEZKA POD KORUNAMI STROMŮ	15
MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA	17
OUCMAŇÁČEK	18
BABY KLUB	20
ZPRÁVA HASIČŮ	21
KOMENSKÝ DO OUCMANIC NEDORAZIL	22
KŮROVEC	23
PŘÍRODA V OUCMANICÍCH	26
BESEDA S VLASTIMILEM VONDRUŠKOU	28
CO JE VLASTNĚ EVROPSKÁ UNIE	30
OUCMANICE PŘED 100 LETY	33
ZAMYŠLENÍ NAD ROKEM 2020	35
DOBRÝ SLUHA NEBO ZLÝ PÁN?	36

PŘEDMLUVA

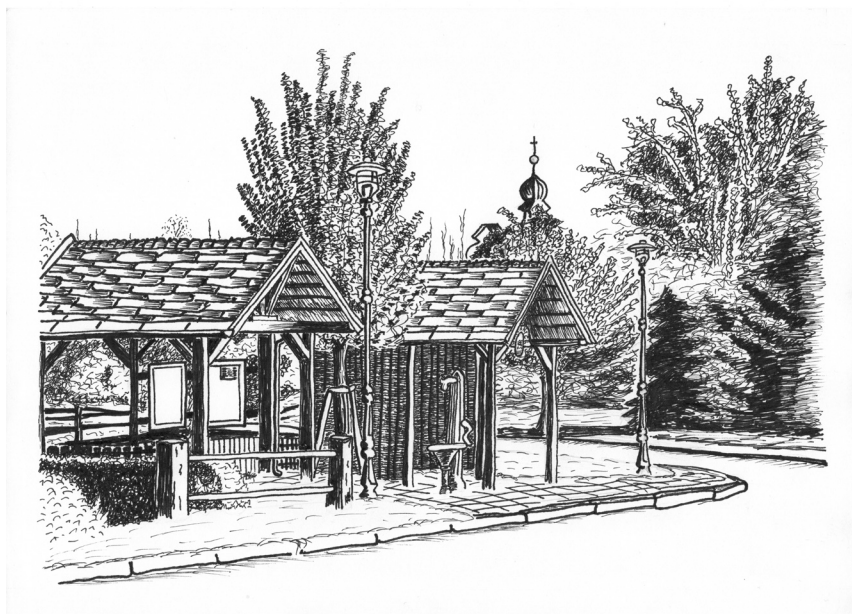
Vážený čtenáři, začínáš číst dvacáté číslo Oucmanického zpravodaje. Vychází coby pololetník a to znamená, že první číslo vyšlo v červenci 2011. Když jsme s Petrem začínali psát zpravodaje, jen v skrytu duše jsme doufali v desáté výročí. Deset let uplynulo a ty čteš výroční zpravodaj. Je to trochu zázrak. Mezi dopisovateli nemáme žádného novináře nebo člověka v psaní zběhlého. Jsme laikové a věříme ve smysl našeho počinání. Právě proto je ten náš zpravodaj pro nás cennější a buď si jist, že každé číslo zpravodaje je kus náročného snažení.

Dovol mi abych právě na tomto místě za nás poděkoval všem dopisovatelům a všem, kteří se na našich zpravodajích podíleli a podílejí.

Závěrem vyjádřím přání, aby se dařilo naplnit zpravodaje příspěvky od našich dopisovatelů a abys ty s pochopením rád přečetl celý zpravodaj a pokud se ti něco líbí pochval autora, určitě ho potěšíš.

S optimismem v duši

Josef Pavlíček

ZPRÁVY Z OBCE

Teď si, čtenáři, říkáš, co může být nového, když téměř celý rok prožíváme omezení místních společenských akcí v rámci akcí „anticovid“. V posledním čtvrtletí roku několik z nás covid prodělalo. Jsem rád, že bez vážných průběhů a bez vážných následků. Přes relativně jednoduchý průběh nemoci v mém případě musím konstatovat, že takové štěstí nemusím mít podruhé a někteří z nás takové štěstí nemusí mít vůbec. Další problém je v určitých projevech nemoci po vyléčení. Někdo dlouhodobě podléhá únavě a já měl pocit, že se vir stěhuje po těle a nikdo neví, co kde zapomene. Přál bych si, aby pandemie byla banalita a aby brzo přešel vir řeku Styx.

Přes problém s covidem se v druhé polovině roku děla řada zajímavých věcí. V přestávce jsme stihli besedu s panem Vondruškou, předat plaketu obce, pan Opat stihl jedno kino, hasiči uspořádali rybářské závody a Oucmaňáček šel hledat bludišťáka do brandýského labyrintu. Spolek tradic vyzdobil tradiční betlém na zastávce. Obec téměř dokončila výstavbu Stezky pod korunami stromů a zahájila výstavbu dočišťovacích nádrží. Ale všechna tato témata jsou námětem dalších článků.

V oblasti místní správy šel život dál svou cestou. Zahájili jsme stavbu odpočinkového místa při cestě do Chocně se Stezkou pod korunami stromů. Obdrželi jsme dotaci na dočišťovací nádrže a došlo k předání staveniště firmě LTM. První částí stavby bude příjezdová komunikace ve štěrkovém provedení. Zahájení se předpokládá dle vývoje počasí. Místní akční skupina NAD ORLICÍ finalizuje strategický plán pro nadcházející rozpočtové období. Mikroregion Vysokomýtsko schválil nové stanovy a ustanovil funkci tajemníka mikroregionu. Tajemnicí byla zvolena Ing. Stanislava Fišerová ze sousedního Svatého Jiří. Obec se zajímá o dotační příležitosti a má podáno několik žádostí a připravuje další žádosti. V tomto měsíci se podává žádost o podporu místní prodejny z rozpočtu kraje a tady se zastavím. Nedokážu předpovědět vývoj v tento moment, kdy čteš tyto řádky. Vážená vedoucí paní Jirásková chce skončit ze zdravotních důvodů. Myslím si, že je namístě poděkovat paní Jiráskové za výborné zvládnutí obchodu v období první i druhé vlny pandemie. Vždyť řada z nás najednou zůstala doma a nevěděli jsme, co a jak dělat. A najednou jsme se vrátili do našeho obchůdku a byli jsme vděční, že vše potřebné koupíme v Oucmanicích a nemusíme se trmácet do města, kde na nás za některým rohem číhal covid. Ještě jednou děkujeme a přejeme pevné zdraví.

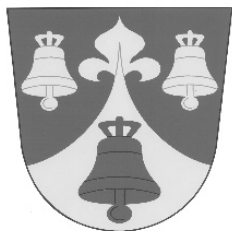
Zastupitelstvo přijalo na listopadovém zasedání dvě vyhlášky. Jedna vyhláška upravuje výši poplatku za likvidaci a odstraňování komunálních odpadů. Zde došlo k navýšení poplatku ze současných 400 korun na nových 450 korun na poplatníka pro rok 2021. Druhá vyhláška reaguje na silící požadavek na ochranu obyvatel před nepříjemnými doprovodnými projevy používání pyrotechnických výrobků. Zvukové projevy jsou nepříjemné pro klidné soužití sousedů, jsou nepříjemné pro naše pejsky, kteří se nemohou bránit a jsou nepříjemné pro obyvatele naší přírody. Je to o vzájemné toleranci a z těchto důvodů je používání pyrotechnických výrobků nemoderní. Jediné období, kdy počítáme s používáním pyrotechniky je v noci ze Silvestra na Nový rok. Otisk vyhlášky je v další části zpravodaje.

Josef Pavlíček

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA

Obec Oucmanice

**Zastupitelstvo obce Oucmanice
Obecně závazná vyhláška obce č. 1/2020,
k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku
na veřejných prostranstvích, kterou se reguluje použí-
vání zábavní pyrotechniky**

Zastupitelstvo obce Oucmanice se na svém zasedání dne 13. 11. 2020 usnesením č. 4/20 usneslo vydat na základě ustanovení § 10 písm. a) a ustanovení § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1 Předmět a cíl

1) Předmětem této obecně závazné vyhlášky je zákaz používání zábavní pyrotechniky¹, neboť se jedná o činnost, která by mohla narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku.

2) Cílem této obecně závazné vyhlášky je zabezpečení veřejného pořádku v obci, zejména práv občanů na ochranu soukromí, nerušeného užívání jejich domovů, pokojného bydlení a spánku a dále vytváření kulturního a estetického vzhledu obce. Cílem je též ochrana domácích zvířat a živočichů žijících ve volné přírodě před nepříjemnými vlivy používání zábavní pyrotechniky.

Čl. 2

Používání zábavní pyrotechniky

- 1) Používání zábavní pyrotechniky je zakázáno na všech veřejných prostranstvích v zastavěném území obce a dále na všech místech v zastavěném území obce, pokud hluk v intenzitě způsobilé narušit veřejný pořádek přesáhne na veřejné prostranství.
- 2) Zákaz dle článku 1 neplatí:
 - a) 31. prosince v době od 16:00 hodin do 24:00 hodin,
 - b) 1. ledna v době od 00:00 hodin do 02:00 hodin.
- 3) Zastupitelstvo obce Oucmanice může udělit výjimku ze zákazu specifikovaného v čl. 2 této vyhlášky2.

Čl. 3

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Podpis

Podpis

.....
PharmDr. Milena Čermáková
místostarosta

.....
Josef Pavlíček
starosta

1. § 3 zákona č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice)
2. viz § 37 a § 45 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Vyvěšeno: 18. 11. 2020

Sejmuto: 04. 12. 2020

Účinnost: 03. 12. 2020

BEZPEČNOST KOMÍNŮ

Podle zákona o požární ochraně si musí každý občan počínat tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení.

V roce 2019 zasahovali hasiči u více než 18 800 požárů, při kterých zemřelo 128 osob a 1 388 osob se zranilo. Celkové škody dosáhly částky téměř 3 miliardy korun. Tragické jsou v převážné většině požáry v domácnostech. Těch bylo ve stejném roce 3 151. Nejčastějšími příčinami vzniku požárů v domácnostech jsou nedbalost či neopatrnost, technická závada a úmyslné zapálení.

Častou příčinou je nesprávné používání topidel na pevná, kapalná a plyná paliva. S provozem topidel je důležité správné a bezpečné napojení na komín.

Komín nebo také spalínová cesta je obvykle svislá stavba, část stavby či konstrukce, popřípadě systém sloužící pro odvod spalin z topeniště.

V roce 2016 byla uvedena nová vyhláška o čištění, kontrole a revizi spalínové cesty.

Čištění spalínové cesty provádí odborně způsobilá osoba, kterou je držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví. **Čištění spalínové cesty sloužící pro odtah spalin od spotřebiče na pevná paliva o jmenovitém výkonu do 50 kW včetně je možné provádět svépomocí.** Čištění spalínové cesty se provádí čistícími pracemi, zejména se zaměřením na odstraňování pevných usazenin ve spalínové cestě a na vybírání pevných znečišťujících částí nahromaděných v neúčinné výšce komínového průduchu nebo kondenzátů ze spalínové cesty.

Kontrolu spalínové cesty provádí odborně způsobilá osoba, kterou je držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví.

Komínové těleso musí mít kompaktní nepoškozené zdivo. Omítnutí komína zajišťuje dokonalou neprostupnost vůči spalinám a přílišnému žáru, obílení umožňuje registrovat případné netěsnosti. Právní předpis také předepisuje jednoznačné provedení vymetacích a vybíracích otvorů. Ty musí být opatřeny nepoškozenými, dostatečně těsnými, dvojítymi plechovými nebo betonovými dvířky se zajištěním proti samovolnému otevření.

Lhůty čištění a kontrol spalinové cesty

Výkon připojeného spotřebiče	Činnost	Druh paliva spotřebiče				
		Pevné		Kapalné		Plynné
		Celoroční provoz	Sezonní provoz	Celoroční provoz	Sezonní provoz	
Do 50kW	Čištěné spalinové cesty	3x za rok	2x za rok	2x za rok	1x za rok	1x za rok
	Kontrola spalinové cesty	1x za rok		1x za rok		1x za rok
Nad 50kW	Čištění a kontrola spalinové cesty	2x za rok		1x za rok		1x za rok

Doplňující poznámky k tabulce:

1. Za sezónní provoz se považuje provoz spalinové cesty pro spotřebič paliv po dobu nepřesahující v součtu 6 měsíců v kalendářním roce.
2. Při čištění dvakrát ročně se tyto činnosti provádí v přiměřených časových odstupech, přičemž mezi jednotlivými čištěními nesmí uplynout doba kratší 6 měsíců.
3. Při čištění třikrát ročně se tyto činnosti provádí v přiměřených časových odstupech, přičemž mezi jednotlivými čištěními nesmí uplynout doba kratší 4 měsíců.

Po kontrole spalinové cesty odborně způsobilou osobou obdrží provozovatel spalinové cesty (komína) zprávu o provedení čištění a kontroly spalinové cesty. Revize se provádí při prvním uvedení spalinové cesty do provozu, po rekonstrukci, po požáru, při přechodu na jiná paliva a při vzniku trhlin.

Co dělat, pokud v komíně začne hořet?

Pokud vznikne požár sazí v komíně, je nutno z blízkosti komínového tělesa urychleně odstranit všechny hořlavý materiál. Hořící saze nikdy nehasit vodou, komín by mohl popraskat. Hasiči používají k sražení a uhašení hořících sazí v komíně převážně suchý písek. Vždy byste měli mít na paměti, že zákon o požární ochraně mluví jednoznačně: „Každý je povinen počínat si tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru, nehrozil život a zdraví osob, zvířata a majetek.“

BEZPEČNOSTNÍ DESATERO

1. ČÍTEJTE NÁVODY

Instalujte a užívejte tepelné a jiné spotřebiče v souladu s příslušnou dokumentací výrobce.

2. NĚDÍTE OTEVŘENÝ OHĚŇ

Nenechávejte bez dozoru otevřený plamen svíček, sporáku, krbu a zvyšte opatrnost při vaření.

3. POZOR NA CIGARETY

Při kouření a odhazování nedopalků do odpadkových košů nedopalky vždy dokonale uhasíte.

4. KONTROLA KAMÍNŮ

Dodržujte pravidla na údržbu a provoz spalovacích cest.

5. TOPTE, JAK SE MÁ

Nedávějte do blízkosti topidel hořlavé látky, popel ukládejte do nehořlavé nádoby.

6. POUČTE SVÉ DĚTI

Dejte z dosahu dětí zápalky, zapalovače, vysvětlejte jim nebezpečí vzniku požáru.

7. VYBAVTE SVOJI DOMÁCNOST

Instalujte hlásiče požáru, vybavte domácnost hasicími spreji a přenosnými hasicími přístroji.

8. UDRŽUJTE V POŘÁDKU UZÁVĚRY

Hlavní vypínače elektrického proudu, uzávěry vody a plynu musejí být řádně označeny a přístupné.

9. KONTROLUJTE ELEKTRICKÁ ZAŘÍZENÍ

Kontrolujte pravidelně stav spotřebičů a šňůrových vedení.

10. UDRŽUJTE PRŮCHODNÉ CHODBY A SCHODIŠTĚ

V případě požáru oceňte, že budete moci z hořícího domu rychle ujet a zachránit členy rodiny.

Měli byste si uvědomit, že odpovědnost za své chování a za technické zabezpečení svých domovů proti požáru nesete pouze vy sami! Aby k těmto požárům nedocházelo a nedocházelo k umrtvím a zraněním, dodržujte toto BEZPEČNOSTNÍ DESATERO.

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

se neustále vyvíjí a je silně zasaženo vnějšími vlivy včetně zahraničních. Evropa chce recyklovat, ale co nejlevněji, to znamená v rozvojovém světě a ten se brání. Je to podobné jako u nás doma. Mám věc, kterou nechci a v momentě, kdy ji někde odložím mimo mé teritorium, mě už nezajímá a je mi jedno, co se s ní děje bez ohledu na ekologii. Čína je daleko asi jako Mars. Problém Evropy je v nedostatku zpracovatelských zařízení, a když jsou, v mnoha případech jsou ne-rentabilní. Z toho plyne postupné zdražování likvidace odpadů. Na konci roku 2020 byla přijata nová odpadová legislativa, která nás nutí ke snižování množství směsného komunálního odpadu, **to znamená naše popelnice a velkoobjemový odpad**. Principem je cílené snižování vyprodukovaného směsného komunálního odpadu na osobu. Pokud nedojde k určenému snížení produkce, zvyšují se poplatky za likvidaci odpadu. Odpadové firmy by měly být schopny zajistit poctivé cílené vážení odpadu za obec a případně každé popelnice. Republikový průměr množství směsného komunálního odpadu je cca 200 kg na osobu a rok. Průměr naší obce za rok 2019 je

164 kg.

Souvisejícím parametrem je objem popelnice na osobu a svoz. Vzhledem ke čtrnáctidennímu cyklu vyvážení popelnic vychází v Oucmanicích tento parametr na

2,3 l.

Náš cíl je tyto dva parametry snížit. Nejlepší cestou je snížit množství používaných obalů. Náš vliv na to je malý. Další cestou je zlepšit třídění recyklovatelných odpadů. Tady je na místě naše obyvatele pochválit, protože třídíme dobře. Problém máme spíš s přeplněnými kontejnery v době před svozem. Sledujeme to a často nás mrzí nedostatečné využití objemu kontejnerů – nesešlápnuté prázdné kartonové krabice, nezmačknuté PET láhve a špatně uložené odpady do kontejneru. Věřím, že společně dokážeme s odpady správně nakládat, abychom ve svých očích čestně obstáli a abychom nemuseli zdražovat poplatky.

Josef Pavlíček

Kompost

Víte, že kuchyňský odpad, tvoří až 40 % hmotnosti směsného odpadu? Jedná se přitom o materiál, ze kterého může vzniknout kvalitní hnojivo pro rostliny.

Jak začít jednoduše kompostovat ve 3 krocích (i bez kompostéru)

1) Miska

Připravte si do kuchyně nádobu s víkem na odpad (misku, starý hrnec s pokličkou, malý kyblík...), s objemem dle toho, jak moc vaříte. Pro 4člennou rodinu, co ráda vaří zeleninu a jí ovoce, je ideální objem 1 litr. Frekvence vynášení je pak jednou za den. Když bude odpad stát v kuchyni déle než 2 dny, stanete se snadno chovatelem octomilek.

2) Místo

Najděte na zahradě vhodné místo, kam můžete odpad začít sypat. Postupně vám vznikne hromada a v ní kompost. Nemusíte k tomu mít kompostér. Ten má v mnohém sice své výhody, ale kompostovat lze i bez něj. Ideální místo je trochu v polostínu, tak do 20 m od dveří, aby se cesta s odpadem nestávala výpravou na několik hodin. Místo by také mělo být mimo relaxační zónu vašeho pozemku. Nebojte se toho, nic není definitivní a hromada se dá snadno přemístit. Na druhou stranu, kdo by se s tím chtěl furt tahat.

3) Mám to!

A máte hotovo. Průběžně noste odpady na hromadu. Pokud se nechcete stát echt odborníkem na kompostování, nemusíte minimálně rok dělat nic dalšího. Až se vám bude zdát hromada příliš velká, určitě ne dřív než po roce, můžete přistoupit k bodu „Co s hromadou, když je moc velká?“

Co s hromadou, když je moc velká?

Gratulujeme, dostali jste se do dalšího levelu kompostování. Pokud hromadu máte déle než rok, pravděpodobně jsou už obzvláště zbytky nasypu zpracovány na kvalitní domácí hnojivo. Můžete vrchní nezpracovanou vrstvu přehodit vedle a tu spodní použít pro své záhony, květináče, stromky, keře.

Co lze dávat na hromadu a la kompost?

Krom zbytků ovoce a zeleniny můžete na svůj kompost dávat i čajové sáčky, logy z kávy, papírové ubrousky, kartony z vajíček, zbytky jídla – s těmi ale opatrně, může to přilákat divou zvěř.

Nejjednodušší kompostéry na světě?

Kompostér z pletiva

Kompostování v pytlích

Paletový kompostér

Kompostér z dřevěných desek

Ministerstvo životního prostředí

Vychází s podporou Ministerstva životního prostředí. Materiál nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

TERMÍNY SVOZU ODPADŮ

termíny svozu odpadu na rok 2021				
Svoz popelnic vždy ve čtvrtek				
Svoz plastu v pátek, papír a sklo ve středu				
	Plast	Papír	Sklo	Popel
Leden	22.1.	6.1.	6.1.	7.1. 21.1.
Únor	19.2.	3.2.		4.2. 18.2.
Březen	19.3.	3.3. 31.3.		4.3. 18.3.
Duben	16.4.	28.4.	7.4.	1.4. 15.4. 29.4.
Květen	14.5.	26.5.		13.5. 27.5.
Červen	11.6.	23.6.		10.6. 24.6.
Červenec	9.7.	21.7.	7.7.	8.7. 22.7.
Srpen	6.8.	18.8.		5.8. 19.8.
Září	3.9.	15.9.	6.9.	2.9. 16.9. 30.9.
Říjen	1.10. 29.10.	13.10.		14.10. 28.10.
Listopad	26.11.	10.11.		11.11. 25.11.
Prosinec	24.12.	8.12.		9.12. 23.12.

DOČIŠŤOVACÍ NÁDRŽE

V oblasti odvádění odpadních vod připravujeme dlouhodobě výstavbu dočišťovacích nádrží na koncové výusti jednotné kanalizace v údolí pod hřištěm. Základní myšlenkou projektu je zlepšení kvality vypouštěných odpadních vod za naší obec v těchto aspektech:

- Zlepšení parametrů vypouštěných odpadních vod.
- Zajistit a lépe regulovat akumulaci vod z jednotné kanalizace v našem území.
- Zachovat a vytvořit lepší podmínky pro první stupeň předčištění odpadních vod u objektů.
- Vytvořit dobré podmínky pro případnou změnu čištění odpadních vod v obci v budoucnu, vytvořit podmínky pro případnou výstavbu centrální čistírny.
- Zlepšení životního prostředí v údolí za nádržemi.

Projekt je v souladu s Programem rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje a je v něm schováno pět let postupných kroků do současného stavu. Prohlídka obdobného projektu v Hřibinách – Ledská, studie proveditelnosti, zajištění souladu s Programem rozvoje vodovodů a kanalizací, zajištění území pro vlastní stavbu, pozemkové úpravy, realizace projektových příprav, schvalování a zajištění financování projektu. V roce 2020 jsme podali žádost o podpoření projektu z prostředků Pardubického kraje s úspěšným výsledkem ve výši 2.845.000 Kč. Ve výběrovém řízení byla za zhotovitele stavby vybrána firma LTE Litomyšl s realizací projektu v roce 2021.

Několik údajů z projektové dokumentace. Stavba řeší dvě dočišťovací nádrže, včetně všech souvisejících objektů – dešťový oddělovač, lapák písku, vypouštěcí šachty, zaústění do nádrže, měrná šachta, horské vpusti a revizní šachty.

V současné době stávající kanalizace a přepad z rybníka je zaústěn do stávající kanalizace, která bude v rámci dočišťovacích nádrží podchycena, v části zrušena a obtok dešťových vod a vody z nádrží budou vráceny do stávajícího potrubí.

Spláskové vody budou předčištěny v septicích nebo čistírnách odpadních vod u jednotlivých producentů.

Navržen je přírodě blízký způsob dočištění odpadních vod, biologické dočišťovací nádrže budou vlastně specifickým rybníkem se stálým zadržením vody.

Při bezdeštném průtoku budou všechny odpadní vody odváděny do dočišťovacích nádrží. Během vyšších průtoků budou vody natékat přes dešťový oddělovač

do obtokového potrubí.

Odtok z nádrží je regulován vypouštěcí šachtou s požerákem. Z vypouštěcí šachty natékají vyčištěné odpadní vody potrubím v minimálním sklonu 0,25 % do měrné šachty a dále do obtokového potrubí. Obtokové potrubí je zaústěno do šachty na stávajícím potrubí. Obě dočišťovací nádrže mají tvar nepravidelného lichoběžníku. DN1 - rozměry nepravidelný lichoběžník 30 x 25 x 29 x 13 m, plocha nádrže 500 m², hloubka 1,1 m, užitný objem 750 m³

- DN2 - rozměry nepravidelný lichoběžník 71 x 35 x 30 m, plocha nádrže 1 700 m², hloubka 1,1 m, užitný objem 1 650 m³. Zdržení vody v dočišťovací nádrži musí být minimálně 5 dní.

Příjezdová komunikace včetně manipulační plochy - délka 460 m, šířka 4,0 m, plocha 1 850 m². Komunikace je zpevněná šterková plocha. Potrubí u nádrže - 197,5 m.

Ze základních výpočtů biologie:

V ukazateli BSK₅ - Biochemická spotřeba kyslíku. Je definována jako množství kyslíku spotřebovaného mikroorganismy při biochemických pochodech na rozklad organických látek ve vodě při aerobních podmínkách. Účinnost dočišťovací nádrže 70 %.

V ukazateli NL - množství nerozpustných látek v jednom litru odpadních vod. Účinnost dočišťovací nádrže 85 %.

V ukazateli CHSK - chemická spotřeba kyslíku - udává spotřebu kyslíku potřebnou k oxidaci všech látek. Účinnost dočišťovací nádrže 60 %.

Co znamená stavba pro nás majitele rodinných domů. Obec má schválený kanalizační řád a na jeho základě je uzavřená smlouva s každým majitelem RD, který je napojen na jednotnou kanalizaci obce. Tam se zavazujeme, že do kanalizace vypustíme pouze předčištěnou odpadní vodu v určitých parametrech znečištění. To znamená funkčnost základního stupně čištění odpadních vod u RD. Někdo má septik, schválený v době výstavby anebo domovní čistírnu schválenou v době výstavby. Kapacita těchto zařízení odpovídá uvažovanému počtu ekvivalentních obyvatel napojených na zařízení - překročení znamená zmenšenou účinnost zařízení. Při pořízení těchto zařízení jsou vždy stanovena pravidla používání a provozu. Základním pravidlem je stanovení, co lze do zařízení vypouštět a způsob a četnost čištění. Septik, který má tvrdou krustu, je prakticky nefunkční. Jestliže nalejeme do odpadů nevhodný čistič potrubí, zabijeme biologii na několik týdnů a zařízení se stává nefunkční. Při výstavbě septiků bylo provedení odpovídající době výstavby, tím chci napsat, že dnes musí všechny odpadní vody z domácnosti projít přes septik nebo čističku. Dříve byla na septik

napojena toaleta – odpadní voda z kuchyně a prádelny byla napojena přímo do kanalizace. Dnes je toto řešení nepřipustné, vždyť dřív jsme nepoužívali tolik chemikálií jako dnes a byla jiná úroveň znalostí.

Proč bychom se tím měli zabývat? Když pomenu zákony upravující problematiku, které nám to nařizují, hlavním důvodem je náš vztah k životnímu prostředí. O auto pečujeme, udržujeme a připravujeme na technickou kontrolu – jeho neudržování nás stojí víc peněz a ohrožuje naše životy. Komíny pravidelně čistíme, provádíme revize, protože nám to nařizuje zákon, a protože máme strach z požáru. Nevýhodou odpadních vod je, že někam odečou a už je nevidíme a co nevidíme, tolik nevnímáme. Závěrem napíšu, že lepší životní prostředí je náš společný cíl.

Josef Pavlíček

STEZKA POD KORUNAMI STROMŮ

Jak vznikala „Stezka pod korunami stromů“.

Psal se rok 2012, obec dokončila výstavbu sítě na Jižní stráni a tehdejší starosta pan Petr Marek předložil myšlenku vytvořit naučnou stezku. Představa byla vést ji z Oucmanic po lní cestou na Chocně kolem bývalé Chadimovy stodoly přes Hradiště dolů k Voženílkově lávce a potom zpět údolím v katastru Zářecké Lhoty do Hangrut a zpět do obce. Součástí stezky měly být naučné tabule o zdejší přírodě a o důležitých momentech z historie Čech. Myšlenka byla podpořena jednak rozvíjejícím se Ekocentrem Paleta a jednak skupinou důchodců,

kteří rádi podnikali pěší procházky v okolí. V té době má Paleta svoji naučnou stezku od Palety do Brandýsa přes Čertovu lávku. Pan Míkovec se stal značkářem Klubu českých turistů a vyznačil turistickou cestu z Chocně přes Hradiště a Oucmanice do Brandýsa přes Čertovu lávku. Tím došlo k vytvoření turistické cesty vedoucí z Chocně a vracející se do Chocně údolím Tiché Orlice. Problémem myšlenky nové naučné stezky byla absence propojení do nadregionální sítě turistických cest a tím pádem by byl význam cesty jenom místní. Druhým problémem bylo vedení stezky katastrálním územím Zářecká Lhota a případná spolupráce. Třetím problémem bylo technické zajištění správy naučné stezky a v neposlední řadě i malá podpora od místních obyvatel. Jak šel čas, myšlenka se občas objevila, ale z výše uvedených důvodů se stala téměř nerealizovatelnou. V letech 2014 a 2015 se Petr nevzdal své vize zatraktivnit turistickou cestu a přišel s novou myšlenkou vytvořit důstojné místo v prostoru dnešní Stezky pod korunami stromů, které by v sobě ukrývalo jednak odpočinkové místo a památník lidem dobré vůle. Vycházel z čím dál víc frekventované turistické cesty a hlavní myšlenkou bylo vzdát hold lidem dobré vůle. Vždyť díky dobré vůli a zdravému selskému rozumu nedošlo v naší obci k takovým persekucím v šedesátých letech, jako tomu bylo na mnoha místech naší vlasti. Projekt se neuskutečnil, ale myšlenka neumřela. Byly zahájeny pozemkové úpravy a v rámci nich jsme si vytvořili prostor pro vznik odpočinkového místa. Pozemkové úpravy prakticky trvaly jedno volební období a na začátku tohoto volebního období jsme myšlenku znova oživili. Myšlenka našla podporu u stávajícího zastupitelstva a začali jsme vymýšlet koncept místa. Nápadů bylo několik, tábořiště, kamenný památník, altán až po současnou podobu. Koncept si vzal z původní myšlenky velký kámen s nápisem. Z dalších nápadů byl vybrán vyvýšený altán tak, aby byl nad okolním bylinným porostem. Altán má vytvořit příjemné prostředí k odpočinku kolemjdoucím turistům a nám Oucmanickým při procházkách do okolí. Je to trochu recese, protože jsme mu říkali Oucmanická rozhledna, Stezka v korunách bylin a František přišel s názvem „Stezka pod korunami stromů“. Stezek v korunách stromů je několik, ale stezka pod korunami stromů snad ani jedna. Projektovou přípravu jsme svěřili paní architektce Barboře Šedové. O realizaci vlastní stavby se postarala firma Jaroslava Pecháčka z Hanušovic. Celý altán je zhotoven z akátového dřeva. Střecha bude porostlá vegetací. Kámen zajistil a písmo vytesal pan Josef Čermák. Dokončení místa předpokládáme v jarních měsících.

Co napsat závěrem. Myslím, že dobrá myšlenka si našla místo a dala vzniknout zajímavému objektu drobné architektury. Bude záležet na nás, jak nové místo přijmeme a jakou si bude psát historii.

Josef Pavlíček

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA

Místní akční skupina, tzv. MAS (mělo by se říci Skupina pro místní akce) je obecně prospěšná společnost, která má za cíl stmelovat venkovský region, hýbat s ním a podporovat akce pro jeho rozvoj. Podle principu partnerství sdružuje drobné živnostníky, spolky nebo obce na svém území.

V České republice je celkem 180 MAS, které zahrnují 94 % obcí. Naše obec Oucmanice spadá do MAS NAD ORLICÍ, která sídlí v Kosteleckých Horkách. Území MAS NAD ORLICÍ je široké. Sahá od vesniček v okolí Hradce Králové, přes Kosteletko a dále směrem k Chocni.

V posledních letech pomohla MAS NAD ORLICÍ podpořit velké množství projektů. V prvé řadě musím zmínit projekt "Odpočinkové místo Oucmanice", jehož výstavba je z 80% hrazena z Programu rozvoje venkov. Další projekty z nejbližšího okolí: oprava střechy Hasičské zbrojnice ve Svatém Jiří, pokračování stezky pro chodce pro cyklisty v obci Zářecká Lhota, realizaci školní knihovny a chodníky v Chocni, pořízení nábytku pro spolkovou činnost v místní části Hemže a další.

V čem vám může být MAS užitečná?

Jste-li běžný občan, můžete se zúčastnit aktuálních projektů. Lidí, kteří chtějí předávat své životní zkušenosti dál, není nikdy dost. Nyní probíhá tvorba strategie na nové programovací období 2021-2027. Inspiraci a podněty lidí z regionu sbírá mimo jiné prostřednictvím vytvořené skupiny na facebooku. Díky tomu dojde k lepšímu nastavení strategie pro potřeby lidí v daném regionu. Přidejte se na fcb "Strategie MAS NAD ORLICÍ".

Sháníte prostory pro svou práci, potřebujete podporu obce?

MAS je v kontaktu se všemi obcemi a mnoho jinými subjekty na svém území a může se ujmout role nezávislého "vyjednavče".

Zástupci spolků, živnostníci, neziskové organizace, drobní zemědělci a jiní se na MAS obrací většinou pro pomoc při získání dotací. Zejména v Programu rozvoje venkova nebo v Integrovaném regionálním operačním programu. Neoblíbenou administrativu udělá za vás a ještě vám poradí, s čím nejvíce uspějete.

Co nabízí MAS obcím?

Obce na území MAS plánují společné aktivity a také žádají o finanční i nefinanční příspěvky z fondů EU. Nejdůležitější je spolupráce obcí navzájem. Když si jednotlivé obce “nestaví jen na vlastním písečku”, dají se zrealizovat větší projekty, které mají přínos pro více obyvatel. Proto MAS pracuje na společné strategii rozvoje. Když celý region táhne za jeden provaz, zvyšuje tím možnost opravdu se rozvíjet.

MAS je možno brát jako jednu z příležitostí, jak být aktivní ve své komunitě. Místní akční skupina bude ráda nápomocná při smysluplných činnostech. Ovšem je tu jedna podmínka - aktivní zájem řadových občanů i zástupců obcí. Bez lidí se pro lidi nedá dělat nic.

Více informací naleznete na www.nadorlici.cz

Magda Zdena Smidt a Iveta Punová

OUCMAŇÁČEK

Oucmaňáček obrazem

S radostí můžu napsat, že jsme si s Oucmaňáčkem užili alespoň krásné září. Počasí nám přálo, a tak jsme se mohli scházet venku.

Na první poprázdňinové schůzce jsme malovali kamínky. Jistě jste si všimli, že se po Oucmanicích nacházejí kamínky, které jsou pomalované a z druhé stra-

ny je uvedeno PSČ a dále název facebookové skupiny “Kamínky”. Pokud takový kamínek najdete, můžete si ho nechat pro radost nebo nafotit kamínek z obou stran a fotku vložit na fcb skupiny “Kamínky”. Uděláte tak radost tomu, kdo kamínek nakreslil, ten si totiž podle uvedeného PSČ, může kamínek vyhledat. Poté kamínek přenesete na další hezké místo, kde nález udělá radost zase někomu jinému.

V průběhu září jsme také stihli uspořádat výlet do okolí. Přes Čertovu lávku jsme se vydali do brandýského bludiště. “U Kontáku” jsme

se občerstvili, děti si pohrály na hřišti a cestou zpět jsme se pokusili prošlápnout starou cestu „za garážemi proti C.I.E.B.“ do Oucmanic, která bývala (a mohla by být) bezpečnější variantou pro návrat dětí ze školy. Účast nebyla velká, ale o to více byla atmosféra rodinná.

Krásnou procházku jsme si udělali směrem na Sudislav, kde si děti nasbíraly kaštiny. Na zemi jich moc ještě nebylo a tak velká zábava byla shazování kaštanů ze stromu.

Na poslední schůzce si děti zašly na výlet do lesa, kde vytvářely obrazce z přírodních materiálů tzv. „mandaly“. Děti mají opravdu talent a výsledné obrazce byly překrásné. Nedávno jsem tímto směrem šla a některé mandaly stále drží pohromadě.

V říjnu jsem rodiče a děti vyzvala, a bychom rozsvítili Oucmanice a všem, kteří se zapojili, moc děkuji. K vidění byly vykrájené dýně s různými motivy, lucerničky, ozdobené sklenice či nasvícená zvířata a jiná výzdoba. Těším se na příští rok na další originální výtvary :)

Na závěr jedna otázka pro děti: „Kdo z vás navštěvuje knihovnu?“ Knihovna v Oucmanicích je sice malá, ale má tak ochotnou paní knihovnici, která sežene naprosto cokoliv. A že má knihovna z dětských členů pouze jednoho, tomu se mi snad nechce ani uvěřit. Knihovna je tu pro Vás každé pondělí od 17 hod. na obecním úřadě.

Těšte se na další výzvy, něco spolu jistě vymyslíme i v této době, kdy se nemůžeme scházet.

Iveta Punová

BABY KLUB

V minulém roce jsme se bohužel nemohly setkávat tak často, jak bychom si přály, a to nejen kvůli špatné situaci, která nyní panuje, ale také kvůli tomu, že některé z nás už musely vyměnit mateřské povinnosti za pracovní. Stejně nás to ale neodradilo, a jakmile to šlo, rády jsme se sešly, hlavně na našem hřišti, kde k naší radosti a radosti našich dětí, přibyla krásná lanová věž, která je mezi dětmi velmi oblíbená.

Měly jsme tento rok v plánu několik akcí, například třetí ročník lampionového průvodu, na který jsme se moc těšily, ale bohužel jsme ho nemohly uskutečnit z důvodu vládních nařízení. Budeme věřit, že příští rok to už klapne a bude se moci uskutečnit. Ve vánočním čase jsme aspoň uspořádaly pro děti mikulášskou besídku, kde jsme rozdávaly dětem balíčky a vánoční posezení, i když jen v omezeném počtu.

Ráda bych Vám za celý Baby klub popřála pevné zdraví v novém roce, a aby ten nový rok byl lepší než předešlý a situace se vrátila do normálu.

ZPRÁVA HASIČŮ

Dalšího půl roku je za námi, a tak bych Vás rád seznámil, co se za tuto dobu událo nového u hasičů. Naplánováno jsme toho měli dost, ale bohužel kvůli nákaze covid a vládním nařízením se většina akcí neuskutečnila. Stihli jsme vlastně jedinou akci a tou byly rybářské závody. Z důvodu nepříznivého počasí jsme přesunuli původní termín konání o týden z 26. září na 3. října a tentokrát nám počasí přálo. Za nádherného

počasí se odpoledne v 15 hodin sešlo 12 dětí a 7 dospělých, za dlouhou dobu nejlepší účast. Chytalo se do 18 hodin a nachytáno bylo 56 ryb v celkové délce 1 323 centimetrů. Občerstvení si vzal na starost Jakub Pavlíček, který točil pivečko a limonádu. O bříška účastníků se starali Nikola Minářová a Josef Hlávka, připravovali klobásky na grilu a párek v rohlíku. Nachytané ryby měřili a zapisovali Jana Minářová a Jiří Krška.

Výsledky kategorie děti: 1. Lagutin Max – 7 ryb, 111 cm, 2. Lagutin Alex – 5 ryb, 75 cm, 3. Harapát Jan – 3 ryby, 38 cm. Výsledky kategorie dospělý: 1. Moravec Milan – 16 ryb, 308 cm, 2. Voženílek Jaromír – 14 ryb, 225 cm, 3. Krška Jakub – 12 ryb, 211 cm

Dalšími akcemi, které se neuskutečnily, byla drakiáda, zdobení vánočního stromčku a turnaj ve stolním tenise. Dále byla zrušena i pro nás důležitá výroční valná hromada, která se uskuteční ihned, jak to situace dovolí.

Nakonec ještě malá ochutnávka, co máme naplánováno v prvním pololetí: dětský karneval, pálení čarodějnic, sběr železa, dětský den.

Všem občanům přeji za sebe i hasiče do nového roku všechno nejlepší a hodně zdraví.

napsal Jiří Krška

KOMENSKÝ DO OUCMANIC NEDORAZIL

V loňském roce jsme vzpomínali významné výročí 350 let od úmrtí jednoho z největších Čechů, který byl a je celosvětově uznáván především jako pedagog, jehož principy vzdělávání jsou dodnes aktuální. O jeho služby byl v tehdejší době velký zájem v Anglii, Uhrách, Švédsku a Holandsku, kde po nuceném exilu i působil. Nebyl jenom pedagogem, ale i filosofem, teologem, spisovatelem a učencem udržujícím kontakty s významnými intelektuály v Evropě. Jako představitel církve Jednoty bratrské byl donucen v době tuhé rekatolizace českých zemí po Bílé hoře odejít v roce 1628 do exilu. Nejprve se několik let skrýval pod ochranou Žerotínů v Brandýse nad Orlicí, kde napsal jedno ze svých nejznámějších děl Labyrint světa a ráj srdce.

Jako absolvent brandýské základní školy jsem se vždycky ke Komenskému hrdě hlásil, vždyť v Brandýse žil, napsal nejznámější dílo, podruhé se oženil. V roce 1995 jsem však poprvé musel zpytovat svědomí. Byl jsem pracovně v Holandsku a mým přáním bylo navštívit Naarden a poklonit se v tamějším mauzoleu, místě posledního odpočinku, Janu Amosu Komenskému. Podařilo se to. Dlouho jsem stál u hrobky a pozoroval návštěvníky z celého světa, ty jsem poznal podle mluveného jazyka, barvy pleti, šikmosti očí. Kladl jsem si otázku, jak je možné, že Čech, žijící před čtyřmi sty lety, zajímá ještě dnes lidi z různých kontinentů. Ale hlavně mi tam došlo – člověče, vždyť ty se ke Komenskému hlásíš, ale mimo toho, že náš „učitel národů“ žil v Brandýse, o něm nic nevíš. Stydl jsem se sám před sebou. Celou cestu z Holandska domů jsem přemýšlel, co udělám, abych na tom něco změnil.

Nejenom, že jsem si o Komenském něco nastudoval, ale podařilo se mi zorganizovat společně s ředitelem ZŠ v Brandýse nad Orlicí a koleniologu manželi Přívratskými z Prahy celostátní soutěž pro žáky základních a středních škol ve znalostech života a díla J. A. Komenského. Již 20 let na den učitelů je pravidelně v Brandýse vyhodnocováno finále soutěže. Zajímavé práce si můžete přečíst na webových stránkách školy.

Během období poznávání Komenského jsem poznal také řadu vynikajících lidí. Mnozí se stali mými přáteli. Jistě si dobře vzpomenete, když k nám v roce 2012 poprvé přijeli Alfréd Strejček a Matěj Rak s projektem Vivat Comenius. Plný sál obecní hospody, úžasný zážitek. Podobně tomu bylo i s dalšími programy. Bohužel před třemi lety pan Strejček vážně onemocněl a přes stálou intenzivní rehabilitační péči v prosečnické léčebně ještě nemůže vystupovat. Má připrave-

ný projekt k výročí Bílé hory a Komenského a stále věří, že bude moci splnit slib, který mi při návštěvě před rokem dal: „Do Oucmanic přijedu, i kdybych měl přijet na vozíku.“ Mám vyřídit pozdrav oucmanickým, že se k nám těší! Moc bychom si přáli, aby se to podařilo. I my přejeme panu Strejčkovi uzdravení!

Aktuálnost myšlenek J. A. Komenského i po více jak 350 letech je neuvěřitelná. Nejen v oblasti pedagogicko-výchovné práce. Měli bychom si takových lidí více vážit a jejich díla dokázat více využít.

Petr Marek

KŮROVEC

Lesům v ČR neškodí jen kůrovec, ale také nekvalifikované odborné i politické vlivy

Lesy v ČR jsou těžce zkoušeny kůrovcovou kalamitou. Jako už mnohokrát v historii. Podobné kůrovcové kalamity v Evropě nejsou žádnou mimořádností. První zmínka o kůrovcové kalamitě pochází z roku 1478 z oblasti Harzu v Německu a popis všech dalších kalamit v Evropě by byl dlouhým výčtem. Např. v německém Harzu bylo v letech 1781–86 zničeno kůrovcem 7 000 ha lesa. V letech 1868–78 byla nejprve vichřicí a poté kůrovcem zničena podstatná část Šumavy a na ploše 104 tis. ha bylo vytěženo cca 14 mil. m³ dřeva. Tak bychom mohli dlouze pokračovat.

Dynamika dnešní kalamity je podpořena souběhem faktorů, zejména však extrémním suchem v posledních letech. Relativně vysoký podíl smrku je samozřejmě přítěžující okolností. Zvládání kůrovcových kalamit bylo vždy prověrkou lesního personálu a je i dnes. Dnes však práci lesníků ovlivňuje a komplikuje další typicky česká vlastnost dnešní doby, kterou známe i z jiných případů pří-

rodních pohrom (např. povodní) a sice hledání toho, kdo za to může. Do honby za viníky se pouští nejenom politici, ale často i lidé odborně vzdělaní, avšak s minimální nebo nulovou praktickou zkušeností. Praktičtí lesníci jsou pak označováni za fabrikanty, provozující továrnu na smrkové dříví, přes varování odborníků je nic jiného nezajímá a toto je výsledek. Teze velmi zjednodušená, ale hlavně na hony vzdálená pravdě.

Druhá skladba našich lesů má historický původ v polovině 18. století. Katastrofální stav lesů, zubožených těžbami pro potřeby dolů a skláren, způsobil nedostatek paliva i stavebního materiálu. Tento stav přinutil tehdejší panovníci Marii Terezii vydat v r. 1754 první lesní zákon s platností pro celé Rakousko-Uhersko a sice „Císařský a královský patent lesů a dříví“. Zákon obsahoval celou řadu opatření pro obnovu lesů a byl doplňován mnoha instrukcemi, které doporučovaly výsadby smrku. Bylo to proto, že smrk byl dřevinou všestranně použitelnou, bez problémů se zalesňoval a ujímal, byl minimálně poškozován zvěří a sliboval rychlou nápravu tehdejšího stavu. Nutno říci, že smrk tuto úlohu splnil. Tím však byl položen základ dnešní druhové skladby s dominancí smrku, protože tento trend se praktikoval až do zániku c. k. mocnářství. Po vzniku samostatného Československa se mnoho lesníků snažilo tento trend zvrátit a v mnoha případech se to i dařilo. Konec těchto snah přinesl politický převrat v r. 1948, kdy bylo smrkové hospodářství opět preferováno jako nejjednodušší a nejlevnější způsob hospodaření, poskytující surovinu zpracovatelskému průmyslu, který se navíc do dnešní doby příliš nezměnil.

To je tedy východisko pro dnešní lesní hospodáře. Lesníci se od roku 1990 snaží tento stav změnit. Prudce začal růst podíl listnatých dřevin v obnově lesa a např. Lesy ČR dnes zalesňují téměř 50 % vytěžených ploch listnatými dřevinami. Druhá skladba však nelze změnit ze dne na den. Pokud by všichni vlastníci lesů sázeli pouze listnaté dřeviny, bylo by dosaženo padesátiprocentního zastoupení listnáčů za 40-50 let. Přitom nelze zapomenout, že se zalesňují stanoviště, která pro výsadbu listnáčů nejsou vhodná. Proces změny druhové skladby probíhá, je dlouhodobý a neurychlí jej politici ani ekologické nevládní organizace. Kdekdo dnes lesníkům vyčítá, že zúžili pěstování lesa na pěstování smrku a produkci smrkového dřeva. Je to velmi amatérské tvrzení. Samozřejmě, listnaté těžby dnes dosahují cca 10 % těžeb celkových, ale nesmíme zapomínat, jaké porosty jsou dnes disponibilní k těžbě. V mýtním věku jsou dnes ty porosty, které nám naši předkové před 120 lety založili. Tyto chyby se dávno neopakují. Dnes se v ČR zalesňuje listnatými dřevinami 42 % ploch, u Lesů ČR dokonce téměř 50 %. A cože tento trend brzdí? Jsou to neustálé tlaky ekologických organizací, včetně Hnutí Duha, na zvyšování obmýtlí a snižování těžeb, takže dnes máme ve smrkových

porostech mýtní věk už přes 120 let a to jsou přesně ty porosty, které kůrovec napadá úplně stejně, jako starý člověk podléhá různým nemocem. Proto se mýtní věk smrkových porostů pohyboval ještě v 90. letech kolem 100 let.

Lesy s vyšším zastoupením smrku jsou z hlediska kůrovce rizikové stejně, jako by byly vysoké podíly dřevin listnatých

rizikové pro škůdce dřevin listnatých. To je daň kulturních lesů, které nám poskytují nevyčerpatelný zdroj suroviny, a pokud dřevo nechceme nahradit betonem, kovy a plasty, jejichž výroba je energeticky a ekologicky velmi problematická, musíme se s kulturními lesy smířit.

Bohužel musím konstatovat, že lesům vůbec neprospívá katastrofální odborná úroveň členů vlády, kteří se řídí zejména populistickými názory s jediným cílem zalíbit se veřejnosti a získat volební hlasy. Např. premiér Babiš prohlásil v médiích v roce 2019, že těžba smrku z titulu kůrovcové kalamity dosáhne výše 25 mil. m³ a v roce 2020 až 50 mil. m³, takže smrk zůstane pouze ve vyšších a horských polohách. Ministr životního prostředí Richard Brabec souhlasně pokýval hlavou a na jaře roku 2020 si pospíšil s prohlášením, že čelíme suchu, jaké nebylo v Čechách 500 let. Je nepochopitelné, jak odborné týmy těchto politiků mohou připustit, aby jejich nadřazení vypouštěli z úst podobné nesmysly. Jaká jsou tedy reálná čísla?

V ČR roste smrk na 49 % plochy lesů. V lesních porostech stojí 462 mil. m³ smrkového dříví. V letech 2019-20 se vytěžilo nikoliv 72 mil m³, ale pouze 40 mil. m³. Znamená to, že zásoby smrku v ČR klesly cca o 9 %. Samozřejmě těžby mohou být rozmístěny nerovnoměrně, takže některé oblasti jsou postiženy více a některé méně, avšak z hlediska lesů v ČR to rozhodně není fatální katastrofa ani pro smrk v Čechách, ani pro lesy u nás celkem. A co se týká pana ministra Brabce, ten se musel podívat do křišťalové koule, když na jaře věděl, jaké sucho bude celý rok. Zatímco dlouhodobý normál v našem kraji je 686 mm, tak již v listopadu jsme dosáhli 107 % normálu a po vydatných prosincových deštích je předpoklad, že bude dosaženo cca 120 % dlouhodobého normálu.

Závěrem můžeme konstatovat dvě pozitivní věci. Jednak se o naše lesy navzdory dnešním kalamitám bát nemusíme a za druhé, je dobře že naši politici občas mluví nesmysly. Představme si, že kdyby pan ministr Brabec řekl, že sucho nebude pětisetleté, ale jen stoleté, pak bychom se v Oucmanicích nejspíš utopili.

Jiří Oliva

PŘÍRODA V OUCMANICÍCH

Divočina za humny aneb, co mají společného Oucmanice a slavný britský dokumentarista

Určitě znáte jméno David Attenborough. Ano, ten britský přírodovědec, jehož dokumentární filmy a seriály s nadšením sledují lidé po celém světě už přes 60 let. Nyní je mu 94 a ve svém posledním filmu „Život na naší planetě“ (2020) ukazuje nejen krásu, ale i rychlý úbytek divočiny. Obojí pozoroval v průběhu svého života. Tedy od třicátých let 20. století, kdy lidé začali rozsáhlou světovou divočinu teprve objevovat a zkoumat, do současnosti, kdy už skoro žádná světová divočina nezbyvá. Pro ty co film neviděli, sdělím alespoň hlavní závěrečnou myšlenku a výzvu: Je životně důležité nechat divoké přírodě více prostoru! Její rozmanitost s sebou totiž nese nejen krásu, ale hlavně rozmanitost regulačních mechanismů, které hlídají, aby nenastávaly extrémy. Pokud přírodě nenecháme prostor, tuhle službu pro nás nemůže dělat. Nelze se pak divit, že na nás střídavě útočí sucho i povodně, nebo třeba záplava hrabošů. Přitom přírodě stačí opravdu málo na to, aby se zregenerovala do plné bohatosti. Například opuštěné město Pripjat u Černobylu dnes už téměř pohltil prales. Také nově zřízená mořská rezervace, která je ve filmu zmíněna, okamžitě ožila, a do pár let přinesla i zvýšení úlovků v okolních mořích, protože ryby mají konečně zas místo, kde se mohou nerušeně množit. A někde se příroda dokáže nastěhovat téměř okamžitě. Jako příklad uvedu jeden záhadný letošní případ od nás z Oucmanic.

To bylo tak. V červenci jsme s účastníky prvního tábora začali na Paletě kopat tůňku v údolíčku na pastvině. Přivalový déšť hned druhý den naplnil vykopanou tůňku vodou a tak jsem s napětím čekala, jak dlouho voda vydrží, než se vsákne a vypaří v letním parnu. Má přání byla rozporuplná. Doufala jsem, že půda je dost jílovitá, aby se voda v tůňce držela co nejdéle. Ale zároveň by se hodilo, aby vyschla rychle, a my mohli o týden později snadno pokračovat v kopání s další táborovou partou. Voda v mělké tůňce vydržela nakonec přesně 6 dní. A teď ta záhada. Když jsme se s rýči vrhli na rozšiřování tůňky, čekalo nás překvapení. Úplně na dně, v posledním malém kousíčku vlhkého bláta, objevily děti 4 malé rybky. Kde se jen uprostřed pastviny vzaly!? Schválně, co

by napadlo vás? A protože vás chci nechat chvíli přemýšlet, tak si zatím povíme o dalších pozorováních divokých zvířat letos v Oucmanicích, a řešení prozradím až nakonec.

Mokrý letošek kromě plísni na rajčatech a odnosu půdy z polí naplnil mimo jiné i rybník. Vodník smočil šosy a objevilo se i několik zajímavých druhů. To, že si k našemu rybníku pravidelně zalétají zalovit čáp, nebo volavka popelavá, asi většina z vás už ví, ale všimli jste si v minulých letech ledňáčka? Letos na podzim se tu proháněli nad vodou a mezi keři dokonce dva. Odhalené vysoké hlinité břehy vhodné na vyhloubení hnízda tu nemají, tak si asi jen přišli zalovit.

Šest roztomilých malých tmavých „kachniček“ které pobíhají po leknínech, přilehlém trávníku a mnohdy i drze po silnici, jsou mladé slípky zelenonohé. Doufejme, že u nás přežijí do příštího roku, abychom je viděli v jejich dospělé kráse se zelenýma nohama a sytě červenými zobáky se žlutou špičkou.

Vysoké staré stromy za rybníkem poskytují úkryt mnoha dalším druhům ptáků. Po ránu se odtud v létě linou úplné pta-

čí koncerty. Odtud si občas na kmen javorů u silnice odskočí zašplhat strakapoud, a na okolní posekanou louku a trávníky si chodí vyzobávat hmyz žluna zelená (zelený „datel“ s červenou čepičkou).

Tuhle jedinou Oucmanickou divočinu bychom si měli hýčkat. Kdoví, jak moc ji naruší plánovaná výstavba na přilehlé stráni. Doufejme, že nadměrná snaha toto místo „zkultivovat“ nepovede k vysekání všeho nepřehledného křoví a „plevelů“ kolem rybníka, aby ptákům a dalším tvorům zbylo aspoň trochu místa, kde se bezpečně ukrýt a třeba vyvést mladé...

A ještě jedno velké přírodní překvapení přinesl letošní podzim. Obří pavučina o rozloze zhruba 1 km² na sklonku října zcela pokryla pole kolem polní cesty na Choceň. V odpoledním slunci se leskla a vlnila jako prapodivné moře.

Původcem jsou dvoumilimetroví pavouci pavučenky. Prý na podzim na vyvýšených otevřených plochách vypouštějí vlákna, aby pomocí nich mohli odletět ve větru a šířit se dál do kraje. Že jich tu byly nejspíš milióny, může být třeba i následek toho, že lidmi utlačená příroda něco nezvládla zregulovat. Například za posledních 30 let zmizelo ze zemědělské krajiny 30% ptáků. Regulace náhlého přemnožení nějakého druhu hmyzu je proto omezená. Ale kdo ví, třeba je příčina ještě úplně jiná. Ostatně z přírodovědného hlediska pavouci nejsou hmyz. A je čas se vrátit k té záhadě s rybkami. Nevím, co napadlo vás, ale já jsem usoudila toto. Půlhodinový přívalový déšť vytvořil na pár hodin v jinak bezvodé krajině souvislý potok. Toho hbitě využily malé mrštné zvědavé rybky, které se vydaly z Oucmanického rybníka proti proudu, až se nakonec usadily o pár set metrů dál v nové tůňce. Dřív než se stihly vydat zpět, byl potok fuč a rybky o pár dní později čekal neradostný konec v rychle vysychajícím blátě.

Mimochodem tůňek jsme za léto vykopalí už 5 a časem nejspíš přibudou na pastvině další. Pomůžou zpomalit přívalové vody z polí, a doufáme, že nově vzniklý mokřad poskytne azyl obojživelníkům či dalším druhům živočichů či rostlin, které potřebují mělké teplé stojaté vody.

Text i foto Miša Míkovcová

BESEDA S VLASTIMILEM VONDRUŠKOU

Spisovatel Vlastimil Vondruška v Oucmanicích

Jednou z mála kulturních akcí, kterou nám covid dovolil uspořádat v druhé polovině roku, byla beseda se spisovatelem Vlastimilem Vondruškou. Téměř plný sál Obecní hospody v Oucmanicích přivítal 9. září 2020 jednoho z nejpopulárnějších současných českých autorů historických románů a detektivek. Přiznám se, že jsem měl velikou radost, že budu moci osobně poznat autora, jehož knížky zaujímají významnou část mé knihovny. Pan Vondruška přes svůj velice nabitý program přijal starostovo pozvání do Oucmanic především s ohledem na souvislost s oslavou 110. výročí založení knihovny v naší obci (její historie byla popsána v minulém čísle Oucmanického zpravodaje).

Na úvod besedy poděkoval starosta obce Josef Pavlíček knihovnici Emilii Čer-
28

mákové za dlouholetou práci (50 let) v obecní knihovně a společně s panem Vondruškou jí předali Plaketu obce Oucmanice a knihu autora Kronika zániku Evropy.

Následovalo zajímavé vyprávění o spisovatelově tvorbě, která vychází z toho, že sám je vzděláním i praxí historik. Více než padesát historických románů a detektivek, dvacet populárně-naučných románů, několik knih pro děti, společenská angažovanost v médiích a další jeho aktivity byly podněty k otázkám a odpovědím. Jednou ze základních otázek bylo, zda všechna tvrzení v jeho románech jsou pravdivá, podepřená skutečnými událostmi. Pan Vondruška říká, že všechna sdělení, která popisují danou dobu, jsou skutečně odpovídající té době. Otázka přesnosti některých údajů může být historicky diskutabilní, neboť tomu tak je i z hlediska archivů. Příběh je samozřejmě upraven v zájmu průběhu děje.

Neméně zajímavé jsou názory v jeho knihách, které opírá o historické zkušenosti lidské společnosti. Veliký rozruch a kritiku způsobila jeho poslední díla Kronika zániku Evropy a Breviář pozitivní anarchie. Zvláště současní politici si některé jeho myšlenky a tvrzení, obsažené v těchto knihách, nechťejí připustit.

Do Oucmanic se však pan Vondruška nedostal kvůli obdivu jeho historických či populárních románů, ale historických detektivek, jejichž ústřední postavou je Adam z Chlumu. Přiznám se, že já detektivky nemusím, ale po vzrušivé diskusi si určitě nějakou přečtu. Beseda utekla jako voda. Na závěr jsme si mohli koupit knihu i s věnováním a mít pěkný dárek pro sebe či své blízké. Doporučuji podívat se na oficiální webové stránky www.vlastimilvondruska.cz.

Doprovodnou akcí byla výstava úžasných obrázků kreslíře Michala Simpera, s jehož tvorbou jsme se mohli poprvé seznámit již v posledním čísle Oucmanického zpravodaje. A věřte nevěřte, je to téměř Oucmaňák. Děkujeme Vám,

Michale, a těšíme se na další postavičky a zajímavá zákoutí obce.

Akce se vydařila, poděkování patří všem, kteří se na jejím zorganizování podíleli. Především knihovně, která zásluhou paní Mily Čermákové a několika pravidelných čtenářů v naší vesnici stále žije.

Hodně zdraví a sil do dalších let!

Zaznamenal Petr Marek

CO JE VLASTNĚ EVROPSKÁ UNIE

Je určité dobré znát své místo v životě. To platí o lidech i o institucích. Nikdo by neměl dělat to, co mu nepřísluší. To je samozřejmě nedostižný ideál, protože realita je jiná. Víte třeba, co je Evropská unie? Nemyslím tím fakt, že existuje Brusel s tisíci byrokraty, kteří produkují desetitisíce nesmyslných, drahých a v podstatě nereálných nařízení, ale hovořím o Evropské unii jako instituci.

Jaké je vlastně její místo v systému suverénních evropských států? Pokud posloucháme média, některé komentátory a politiky, vypadá to, že Evropská unie je superstát řízený neomylnými nadlidmi. Co řeknou v Bruselu, to je boží pravda a všichni se tím musíme řídit. A kdo to neudělá, je xenofob, nacionalista nebo ještě lépe fašista, v českých podmínkách pak nevzdělaný důchodce a volič Miloše Zemana.

Že tu máme nějaké státy, které mají svou historii, národní cítění, vlastní politické a ekonomické zájmy, svébytnou kulturu a tradice? Koho to zajímá? Podle těch správných médií tu máme přece jedinou a všeobjímající pravdu, která přichází z Bruselu. Jenže, ruku na srdce, má vůbec Evropská unie právo nás takhle peskovat, vydírat, denuncovat? Já si myslím, že nikoli. Klíč je totiž v prosté odpovědi na otázku, co je Evropská unie.

Evropská unie je podle oficiálních dokumentů politická a ekonomická unie, která si klade za cíl zlepšit spolupráci v Evropě. Přesná interpretace toho, jak by to mělo být z právního pohledu, je ovšem složitá, protože se halí do desetitisíců stránek smluv a výkladů k nim. Postavení Evropské unie se dá v praxi nejlépe definovat jako mezinárodní organizace. Na tom se myslím většina shodne.

Podle Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie přenesly členské státy některé své pravomoci na Evropskou unii za účelem dosažení ušlechtilých cílů, jako je podpora míru, ochrana svobod občanů, zajištění blahobytu a „podpora hospodářské, sociální a územní soudržnosti a solidarity mezi členskými státy“. Ambiciózně si dokonce klade za cíl mír na celém světě, udržitelný rozvoj planety, vymýcení chudoby atd. atd. Je toho hodně, co si Evropská unie naložila na svá bedra a za to dostala Nobelovu cenu. Jak už to tak bývá, tahle cena se uděluje za proklamace, nikoli za reálné výsledky práce, protože nic z toho zatím Evropská unie fakticky nedosáhla a těžko s ohledem na její neprozíravou a arogantní zahraniční politiku dosáhne.

Navzdory krásným slovům a proklamacím se však přece nikde nehovoří o tom, že jednotlivé členské země by měly být povinné poslouchat a plnit direktivy

z Bruselu, a to z jednoduchého důvodu. Evropská unie je organizace, není to vláda nadřízená vládám jednotlivých zemí. Právě naopak, vlády jednotlivých zemí mají určovat, co je z hlediska těchto zemí prospěšné, aby tato mezinárodní organizace dělala a plnila. A přesně to má dělat Evropská unie, ne naopak!

Právě na tomto poli se dnes odehrává zápas o charakter Evropy. Kdo jí bude vládnout - Evropský parlament a Evropská komise, nebo ve vzájemné dohodě jednotlivé suverénní státy. Logický princip by měl být, že tyto státy se buď dohodnou, nebo nedohodnou. Ale nedohodnutí se není zločin, je to legitimní právo každé suverénní země. V tom je podstata svobody a demokracie!

S ohledem na mediální představy o nadřazenosti Bruselu všem evropským národům se nesouhlas považuje za zradu a zločin na „evropských hodnotách“ (mimoходом, co to reálně je?). Naprosto se ignoruje princip demokratické většiny a stačí pár ukřičených aktivistů a fanatiků, a celá bruselská byrokracie se postaví do pozoru a denuncuje většinu, která s tímhle řevem nesouhlasí (nebo ze zoufalství už jen mlčí a kroutí hlavami).

Mé výtky nesměřují proti evropské spolupráci! Směřují proti evropskounijní totalitě. Spolupráce zemí je v rámci Evropy užitečná a žádoucí a má bez nadsázky tisíciletou tradici. Co bylo křesťanství? Ideologická unie, která za účelem ochrany křesťanské víry unifikovala výklad evangelií, liturgii a formulovala jednotné kanonické právo. I když to samozřejmě nějakou dobu trvalo, nakonec se takhle unifikace podařila, a to z jednoho prostého důvodu – nesnažila se ničit vše, čeho do té doby evropské země dosáhly, ale flexibilně reagovala na jejich potřeby. Navíc přijala spoustu pohanských tradic, kterým dala nový křesťanský smysl.

Jenže s jidlem roste chuť a záhy mocenské centrum soustředěné kolem papežské kurie v Římě začalo prosazovat své politické ambice. Boj o moc nad Evropou, který začal v 11. století jako zápas o investituru, skončil prakticky až s nástupem novověku a protestantismu (což byla logická reakce na chtivost katolického kléru po světské moci).

V učebnicích se obvykle hovoří o boji papeže a císaře, což byla špička ledovce, ale ve skutečnosti šlo o desítky regionálních zápasů mezi panovníkem dané země a hlavami místního kléru, reprezentovanými arcibiskupem či biskupem. Tihle lidé byli navázáni na Řím a plnili jeho pokyny, podobně jako jsou dnes na Brusel navázáni někteří politici a otrocky prosazují evropskounijní politiku ve svých zemích. A stejně jako se církevní klér ve středověku pokoušel oslabit za cenu lží, falešných obvinění, zrady a podplácení opozičních sil moc panovníka, snaží se o to dneska prodloužená ruka Evropské unie za cenu mediální masáže, prebend pro věrné a uplácení prostřednictvím dotací, aby vládl Brusel a ne legitimně zvolené vlády členských zemí.

Středověk však poznal ještě jednu podobu integrace, a to v té části kontinentu, kde vznikla římská říše, jejímž jádrem bylo dnešní Německo, Rakousko a Švýcarsko. I ta má dlouhou tradici, protože byla založena prvním císařem Karlem Velikým v roce 800. Šlo o integraci veskrze světskou, která si v průběhu staletí prošla řadou proměn a postupného přesouvání moci z rukou císaře na úroveň členských států, jak bychom moderním jazykem označili markrabství, vévodské země, svobodná říšská města a říšská hrabství.

Tyhle členské země řešily společně správní problémy na říšských sněmech, kde se jednalo o politických záležitostech, hledaly se mírové cesty v případě hrozby válečného konfliktu, ale řešily se i otázky hospodářské (např. cla, budování silnic, podoba jednotné měny) a často se tu také řešily problémy, jak se vyrovnat s rozpínavostí církve.

Ve středověku existovala tedy dvě mocenská centra, která soupeřila o moc, a díky tomu se udržovala jistá rovnováha, aby jedna strana nezískala absolutní moc a nezačala prosazovat výhradně své představy o životě (protože bylo dramaticky odlišné pojetí života podle církve a světských vládců). Díky této polaritě fungoval systém integrované Evropy nejméně sedm set let. Pak přišla reformace, absolutismus, buržoazní revoluce, a tohle vše smetlo starý řád.

Od té doby lze sledovat desítky pokusů vytvořit instituce, které by zajišťovaly mezinárodní, ideologickou, hospodářskou či jinou spolupráci zemí v rámci Evropy. Nikdy nešlo ovšem o celokontinentální dosah (ten ale nemá ani Evropská unie). Většinou se jednalo o mocenské pakty, které měly i rámec obchodní (např. kontinentální blokáda Anglie za napoleonských válek, Svatá aliance po porážce Napoleona, Evropské hospodářské společenství, Rada vzájemné hospodářské pomoci...). Většina těchto integračních uskupení měla jepičí život, kromě jiného proto, že neodpovídala reálné potřebě společnosti, ale zájmům vládců. A že neexistoval systém dvou komplementárně se doplňujících, leč konkurenčních center, ale jednoho, které chtělo absolutně rozhodovat o všem.

Pokud se podle mého názoru Evropská unie nepoučí z historie a nepochopí, že je „jen“ organizací, která má být platformou pro kooperaci evropských států, ale bude se chtít stát „pánem nad všemi pány“, bude její život rovněž jepičí. Je to škoda, protože mnohé z toho, co vedlo evropské země k založení Evropské unie, bylo rozumné a potřebné, jenže jak už to tak bývá, dej blbci do rukou moc, a zničí, na co sáhne.

*Přepsáno se souhlasem
pana Vlastimila Vondrušky*

Zdroj <http://vlastimilvondruska.cz/blog>

OUCMANICE PŘED 100 LETY

Oucmanice před 100 lety - rok 1920

Rok 1920 byl druhým rokem existence samostatného státu Čechů a Slováků. Tak jako v mnoha podobných historických událostech, po euforickém přivítání vzniku nového samostatného státu se objevilo mnoho problémů, které musely takový složitý proces zrodu nového státního útvaru provázet. Svízelná byla hlavně hospodářská situace. Sice se začal poměrně rychle rozvíjet průmysl, neboť ten, kvůli svému válečnému využití, trpěl méně. Horší situace však byla v zemědělství. Jednak zde byla velmi rozdílná vlastnická struktura, kdy téměř 40 % zemědělské půdy vlastnily velkostatky s výměrami většími než 150 ha zemědělské půdy, ale většina z nich měla minimální chuť státu pomáhat, vzhledem k připravované pozemkové reformě. Z toho pramenily společenské i politické střety. Pak zde byli sedláci a drobní zemědělci s menšími výměrami. Ti však byli vyčerpáni válečnými rekvizicemi. To vše způsobovalo nedostatek potravin nejenom u nás, ale i v dalších evropských zemích. Rozšířilo se rčení, že vítězství přineslo světu hlad. Některé příznaky tomu skutečně nasvědčovaly. Situace v zásobování potravinami byla zejména ve městech zoufalá. Proto bylo již v listopadu 1918 založeno zvláštní Ministerstvo pro zásobování lidu. Byl zachován přidělový systém na potraviny a jeho dávky se dokonce snižovaly. Obchod s potravinami byl striktně regulován, aby se zabránilo živelnému růstu cen. Zemědělcům byly stanoveny povinné odvody a při jejich neplnění byly vymáhány rekvizicemi obilí a dobytka, které se od rekvizicí válečných lišily jenom tím, že nebyly zabavovány zvony. Tato situace se dotkla i života naší obce v roce 1920. Určitou výhodou bylo, že v Oucmanicích nebyly zemědělské majetky takových výměr, že by podléhaly připravované pozemkové reformě. Lze říci, že tím se zdejší zemědělci cítili obrazně řečeno „na jedné lodi“. Na druhé straně byli podrobeni již zmíněným rekvizicím, které byly prováděny důsledně, většinou za přítomnosti vojáků. Tyto události náš první kronikář František Pavlíček v kronice zaznamenal.

Zajímavostí je, že František Pavlíček, jako zakladatel naší kroniky v roce 1914, popisuje dění v obci poměrně zevrubně, avšak zápisy let 1920-1923 jsou nezvykle krátké. Např. rok 1922 je popsán na necelé jedné straně. Co k této neobvyklé stručnosti vedlo, můžeme jenom dovozovat. Mohla to být stagnace společenského života, rozčarování nad vývojem hospodářství, cenzura, nemoc nebo cokoliv jiného? Naštěstí tato doba rychle pominula a během pár let nabyly zápisy Fran-

tiška Pavlíčka opět svého rozsahu i výstižnosti.

Život v obci před 100 lety byl obrazem výše popsaného stavu. Rekvizice následovaly v krátkých periodách. Kronikář popisuje rekvizice ze dnů 18. - 19. února a následně hned 15. dubna. Únorová rekvizice byla provázena čtyřmi vojáky, nicméně je konstatováno, že se chovali slušně a nikde nic nevyhledávali. Možná proto, že zdejší hospodáři dodali 99 q obilí. Rekvizice však zakázala šrotování obilí. Další rekvizice provedená v dubnu však již měla minimální úspěch. Snad proto byla nařízena třetí rekvizice, a to v květnu. Tentokrát byl striktní požadavek odvodu 18 kg obilí za každou osobu. Obec odvedla pouze 70 % tohoto požadavku, přesto však dostala pochvalu. Z toho můžeme soudit, že mnoho jiných obcí tak vstřícných nebylo. Kdo však rekvizici odmítl úplně, ten byl vojáky přinucen.

Ve snaze podpořit hospodaření obce bylo zvýšeno nájemné z obecních polí, což vyvolalo nevoli a mnoho diskusí.

Mimo těchto nepřijemností žila obec svým životem a svými starostmi. Kladem bylo poměrně dobré počasí, díky čemuž se provedly polní práce včas, byla slušná úroda a sklídilo se velké množství sena.

Naopak mnoho starostí způsobila epidemie slintavky a kulhavky. Začala v září v čp. 33 a rozšířila se do dalších devíti hospodářství. Naštěstí úhyn dobytka byl minimální, díky péči a domácí léčbě, kterou hospodáři svým zvířatům poskytli. Používaly se studené obklady, na bolavé nohy zábaly z dřevěného dehtu, benzínu nebo dubové kůry a na podporu srdce černá káva s lihem.

Jak vidíme, naši předkové a tehdejší společnost museli překonávat mnoho překážek a podle jejich příkladu se musíme stavět i k problémům dnešním. Sice nemusíme mít starost o jídlo a střechu nad hlavou, ale dnešní úpadek morálních a etických hodnot je nebezpečím stejným, ne-li větším. Věřme, že si s ním porádíme stejně jako naši předchůdci se strastmi poválečné doby.

*Jiří Oliva
kronikář obce*

ZAMYŠLENÍ NAD ROKEM 2020

Když mě pan starosta na podzim požádal o článek do obecního zpravodaje, tak jsem mu ho slíbila, přestože jsem nevěděla, o čem budu psát. Hlavní téma letošního roku bylo poměrně jasné – Covid, tak jsem se rozhodla napsat na toto téma snad z trochu jiného pohledu.

Covid se dotkl nás všech, záleželo jen na intenzitě ovlivnění našich životů. Když jsme si v práci ještě v polovině února dělali skoro legraci z toho, jak to řeší v Číně, tak jsme zdaleka netušili, že už za měsíc budeme zažívat něco, co jsme nikdo nezažil a do našich životů vstoupily roušky, rozestupy, dezinfekce a lockdown. Dynamiku vydávání nařízení, jejich změn a pravidel, která platí od zítřejšího rána, a všeho okolo, zvládá asi jen málo jedinců. My ostatní se snažíme najít klíč, jak zůstat normální v této jiné době. Když se všechno okolo mění a někdy nevidíme světlo, které by nás vedlo, tak se můžeme obrátit k sobě a zkusit najít světlo a jistotu v sobě. Nenechat se tak ovládnout atmosférou strachu, kterou šíří média. Situaci respektovat a dodržovat pravidla ale nenechat se vtáhnout do katastrofických scénářů. Díky tomu, že žijeme na venkově a přírodu máme všichni na do-

sah, tak máme velký bonus, že můžeme kdykoliv vyrazit ven a vyčistit si hlavu. Vystoupit z mediálního obrazu dramatu a zkusit se na celou situaci dívat jen jako film, teď tedy trochu katastrofický, a svoji pozornost věnovat něčemu jinému, věcem a činnostem, které nás

baví a při kterých nemáme problém zapomenout na okolní svět. Když budeme dělat to, co nás naplňuje radostí, tak tím sytíme naše vnitřní světlo, které z nás pak vyzařuje o může měnit i věci v našem okolí. Podle mnoha myslitelů si svoji realitu tvoříme sami svými myšlenkami a pozorností. Tak je na nás, abychom se pokusily svoje myšlenky i pozornost věnovat pozitivním věcem v našem životě. Zkusit najít úhel pohledu, kde bude mít současná situace i pozitivní výklad. Každému z nás se už teď jistě změnilo vnímání mnoha věcí v životě, ukazují se opravdu cenné věci a jiné ztrácejí na významu. A změny budou určitě pokračovat i nadále, protože nás současná situace vede k jiným způsobům myšlení a řešení situací. Věřme, že se nám v roce 2021 rozsvítí světlo na cestu a bude to dobrý rok.

Milena Čermáková

DOBRÝ SLUHA NEBO ZLÝ PÁN?

Říká se to o živlech jako jsou oheň nebo voda. Sedí to na golema. Ale toto rčení rovněž odpovídá fungování lidské mysli. Jaká je moje mysl? Je to dobrý sluha jako ten, kdo mi ku prospěchu slouží nebo zlý pán, který si nezáchranně dělá co chce?

To, jak myslíme, formuje a určuje náš život. Přemýšlíme o všem, co se nám děje. Vše, s čím se setkáme, svou myslí hodnotíme. V čem je problém? Většina lidí myslí pořád, nedovedou své myšlenky brzdit či spoutat a stávají se tak jejich otroky. Příklad? Pověřivý člověk o půlnoci na hřbitově a pouští tam svoji fantazii na špacír (neboli procházku). Každé pomyšlení v něm vyvolává strach a ta emoce tu představu ještě zesílí (je z toho děs) a cyklicky ji dál zesiluje až k úplné ztrátě kontroly (třes, jekot, úprk a může být i hůř). Takto se ovšem všichni nechovají, kupříkladu příslovečná div(n)á Bára. Ona taky žila ve světě, kde nezávislé myšlení bylo zdrojem potíží. Z pohádek víme, jak nešťastný může být čert, když se ho člověk nebojí.

Nikdo nás nenaučil osedlat si a kočírovat vlastní myšlenky. A tak si namísto toho ony osedlávají nás. Opanují naše chování až k posedlosti. Třeba nás uvězní do permanentní podezřavosti a nedůvěry. Nebo nás paralyzují v nějaké fóbii

(v chorobném strachu). Taky nám mohou nutkavě něco namlouvat, jako že jsme nezamknuli, nebo že musíme stále uklízet (válčit s každou bakterií). Anebo nás obludné myšlení bude utvrzovat ve spravedlivém hněvu a spravedlivé pomstě (soudce lynč)!

Eckhart Tolle, duchovní učitel a spisovatel píše:

„Z myšlení se stala nemoc. Nemoc vzniká, když se poruší rovnováha ... Pokud se mysl správně využívá, je to úžasný nástroj. Při nesprávném použití však umí být hodně destruktivní. Přesněji řečeno není tomu tak, že byste ji využívali nesprávně, ... to ona využívá vás! To je vaše nemoc – myslíte si, že jste vaše mysl. To je šílené. Nástroj získal nad vámi moc.“

Tak se z myslí stane zlý pán. Jak z toho ven? Eckhart Tolle pokračuje:

„Svoboda začíná v okamžiku, kdy poznáte, že nejste vaše mysl, která Vás udržuje ve stavu posedlosti. Díky tomuto poznání můžete svoji mysl (s odstupem) pozorovat... Pak si uvědomíte, že za hranicemi myšlení se skrývá obrovský prostor inteligence a že vaše myšlení je pouze její nepatrný aspekt. Poznáte také, že všechno, co životu dodává skutečnou hodnotu – krása, láska, radost či vnitřní klid – má svůj původ mimo mysl. Začnete se probouzet.“

Descartovo „Myslím, tedy jsem“ tudíž tak úplně neplatí, protože i ve chvíli, kdy vodopád myšlení vypneme a dáme prostor podvědomí a intuici, i v této chvíli stále existujeme, jsme. Kdo nebo co tedy jsme?

K tomu musíme zjistit původ svých myšlenek. Rodiče. Přebíráme jejich role, kopírujeme, hrajeme podle nich svou hru. Dále nás oslovují myšlenky učitelů, přátel, kolegů nebo našich idolů.

Zahrádku si z naší mysli taky dělají média, reklama, politika či církev. Pilně sázejí a zalévají, až vyroste přesvědčení. Stane se tak, aniž bychom to chtěli a často aniž bychom si všimli. Děje se tak přeci pro naše dobro, abychom věděli, co si máme myslet. Abychom zřetelně viděli císařovy nové šaty. Poutníkův průvodce a tlumočník Mámil z Komenského Labyrintu světa přátelsky hrozil i pěstí když poutníkovi nařizoval: „Dívej se jen skrze brýle ...“

I takto vedena může být naše mysl a takto se taky stane našim zlým pánem. Protože se stane udidlem, nástrojem manipulace s námi. Protože hlouběji uvnitř, za svou ujařmenou myslí, jsme jiní. Jací? No hlavně jiní. Sví. Originální. Žádné klony.

A mysl jako sluha? Co takový dobrý sluha umí? Takže: poznává, objevuje, baví se (humor), řeší, kombinuje, rozvíjí možnosti, vymýšlí, tvoří (tvůrčí mysl), vnímá, vede vnitřní dialog (hádá se), chápe (aha), ale má i pochopení a taky odpouští.

Pozitivní myšlení dokáže zázraky. Má schopnost vytahovat z podvědomí do života to, co „životu dodává skutečnou hodnotu – krásu, lásku, radost či vnitřní klid“, dokáže je znovu oživit. Zázrak vzkříšení.

Existuje na to mechanismus a dá se trénovat. Neustálým opakováním určitých vět se v nás jisté myšlenky upevní a jiné, nežádoucí se zablokují. Čím častěji si tyto věty opakujeme (nejlépe nahlas nebo alespoň na rtech), tím více se podporují příslušné dráhy v mozku.

Prakticky to znamená znát svůj konkrétní cíl, čeho chci v životě dosáhnout a opakovaně jej vyjadřovat slovy, abych to měl stále na paměti. Například „Jsem šťastný a spokojený“ nebo „Nic mě nebolí a nic mi nechybí“. Slova mají obrovskou sílu a dovedou se zhmotnit. Ale pozor! Negativní myšlení má tuto schopnost taky. Zaměstnat svého sluhu negacemi vede k sebezničení.

K pozitivnímu myšlení patří mentální vizualizace, neboli myšlenkový prožitek, emočně živá představa, protože myšlenky podněcované emocemi mají větší kroučící moment, jako motor s turbodmychadlem. Toho s oblibou využívají špičkoví sportovci – představují si svůj výkon a těší se na něj. Skokan o tyči vidí své tělo v pěti metrech nad nad laťkou, horolezec se vidí na vrcholu.... Děti skvěle umějí snít, vynálezci taky. Snílci jsou obdarováni křídly a rozletem. Ostatní to může zlobit, protože mají radši pevnou půdu pod nohama, a tak jim křídélka přistřihují a snílci se utíkají schovat do sebe a tam se zakuklí... Jaká škoda.

Nebo víra v uzdravení. Uzdravuje, protože skvělou schopnost sebeuzdravení má naše tělo ve své základní výbavě.

Jde o formy autosugesce – tedy o způsob, jak sám sebe o něčem přesvědčit a tím to přitáhnout. „Mysl je magnet – na co myslíš, to přitahuješ.“

Jak vidno, mysl může být dobrý sluha. Ale i ten potřebuje pravidelný odpočinek a občasný restart. Srovnat, vyčistit, uspořádat. Kde má mysl svůj vypínač, svůj šém? Napoví nám rčení jako „ráno moudřejší večera“ nebo „jdu si ven vyčistit hlavu“. Takže spánek a meditace.

K meditaci není nutná lotosová pozice. Meditativní vnitřní klid dokáže vyvolat i vytrvalostní sport, běh, rychlá chůze, práce na zahradě nebo pobyt v přírodě. Je to aktivita, která sebere „vodu z mlýna“ naší mysli a po chvíli se celé to mlecí, drtící, vytrásací a třídící soustrojí zastaví a člověk uslyší to ticho a začne obrazně řečeno vnímat cvrčky z okolní louky a ptáky z přilehlého lesa ... uslyší ozvěnu své duše, tiché hlasy svého nitra, svého podvědomí. Uslyší, co mu chce „vesmír“ povědět.

Není to ztráta času? Stojí to za to? Když se to podaří, když se člověk naučí kontrolovat své myšlenky, bude umět přijmout všechno, co ho potká, bez jakéhokoli hodnocení a přestane ostatním dávat nálepky jako hezký, ošklivý, chytrý, hloupý, správný nebo špatný. K čemu je to dobré? Daruje tím svobodný a pokojný život sobě i svému okolí.

Otto Robenek

Inspirace - Michael Morris: A jde se na to!

110 LET

NOVÝ TERMÍN!

✓ ČTENÍ KE KAFI

PIKOL
NEEXISTUJE

CUKR NEEXISTUJE

PRESSO
NEEXISTUJE

SOBOTA 15. 5. 2021 v 18:30

Sál Obecní hospody Oucmanice | Vstupné 150Kč (v ceně káva, voda a něco sladkého)

KNIHOVNY OUCMANICE